

HÁZHOZ- GURULÓ KÖNYVTÁR

A XX. kerületi Millennium-telep a főváros egyik legdélibb csücskében található; a Soroksárról Dunaharasztra vezető út mentén. Ennek a telepnek központjában, a HÉV-megálló mögött kis téren február eleje óta minden kedden délelőtt 10 és 12 óra közt, egy vadonatúj Ikarus 250-es autóbusz álldogál. Furcsa busz, mindössze három ülés van benne. A többi helyet polcok töltik ki, rajtuk könyvek. A busznak két állandó utasa van: a gépkocsivezető és a könyvtáros. A Mozgókönyvtár eddigi működésének tapasztalatairól érdeklődtünk Kopré Judit könyvtárosnál.

— A mi munkánk előkészítése már tavaly májusban megkezdődött. Társammal, Cziboly Józsefnével a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi anyagából választottuk ki azt a körülbelül 15 ezer kötet könyvet, amely jelenleg a Mozgókönyvtár rendelkezésére áll.

— Ilyen rengeteg könyvet cipelnek állandóan magukkal?
— Ahhoz öt ilyen busz is kevés lenne. Kétezerhatszáz könyvet tudunk a polcokra kirakni, ezenkívül még néhányat a padló alatti csomagtérben tartalékként elhelyezhetünk. Gondos munka előzte meg azoknak a helyeknek a kiválasztását is, ahová a busz elviszi a könyveket. — Olyan helyeket kerestünk, amelyek közelében nem található állandó kőkönyvtár, szóval a fehér foltokat. Hétfőn a II. kerület három pontján vagyunk. Kedden itt, a Millennium-telepen, Csepelen és a XI. kerületben. A szerda karbantartási nap, ilyenkor ellenőrzik a buszt, mi pedig a felgyülemlett adminisztrációt rendezzük. Csütörtökön a III. kerületbe, Rákospalotára és Árpádföldre megyünk, pénteken Kőbánya, Rákosliget és a XVII. kerületi Akadémia-újtelep kerül sorra; szombaton pedig a Kamaraerdőnél zárjuk a hetet.

— Hány olvasójuk van?

— Körülbelül 400, de ez a szám napról napra emelkedik.

Olvasók érkeznek. Amíg a könyvtáros foglalkozik velük, szétréznünk a buszban.

Tágas, kényelmes, tetszetős a berendezés. Középen folyosó, jobbról-balról merőlegesen állnak a polcok. Mindenhol világos van. A polcok könyvekkel zsúfoltak. Jelzések, mutatók segítik az eligazodást — mert tán mondani sem kell, hogy az olvasó maga válogat. A busz hátsó fertályában — a gyermekkuckóban — kalandos, ifjúsági és mesekönyvek találhatóak. Elöl, a könyvtáros pultja alatt pedig beépített kazettás magnó.

— Ezt mire használják?

— Tájékoztatásra. Összeállítottunk egy zenés reklámműsort, hogy ezzel is minél jobban megismertethessük az érdeklődőkkel könyvtárunkat.

— Az olvasóik?

— Legtöbb olvasónk, legszínelvonalasabb olvasótáborunk a XI. kerületi Sasadi közben található. Ott már 100 körül van a beiratkozott olvasók száma, a kétórás kölcsönzési időben perenyi megállásom sincs. Ottani olvasóink foglalkozása nagyon vegyes: értelmiségiek, alkalmazottak, munkások, diákok.

Az unokámnak tessék adni egy jó mesekönyvet

FOTÓ:
SZALAY
ZOLTÁN

Befutott a könyvtár az állomáshelyre

— És a Millennium-telepen?

— Itt a felnőtt olvasók legnagyobb része nyugdíjas, betanított és segédmunkás. Ami az érdeklődést illeti, mindenhol magasan vezet a szépirodalom, de szívesen visznek útleírást, történelmi visszaemlékezést, kertészeti és állattenyésztési szakkönyvet, szakácskönyvet, sportkiadványt.

— Milyen olvasói bírálat, kívánság, elismerés érkezett eddig?

— Úgy vettük észre, hogy olvasóink elégedettek velünk, mindenhol szeretettel várnak minket. Néhány hete, mikor a busz elromlott, szinte aggódva kérdezték: mi történt? Csak nem hagyjuk abba? Az olvasók sokféleképpen kifejezésre juttatják szeretetüket. A Sasadi közben, ahol a legfárasztóbb a munka, kávéval kínálnak, a gyerekek szinte otthonuknak érzik a buszt: volt, akit azon csíptem rajta, hogy az egyik sarokba kuporodva másnapi leckéjét írta. Egy-egy családból nemritkán hozzánk is és az állandó könyvtárba is járnak. Több olvasónknak tekintélyes könyvgyűjteménye van otthon, mégis megkeres minket. A múlt héten egy kislány felajánlotta mesekönyveit, amelyeket már nem olvas, hogy a kisebbek hozzájuthassanak a Mozgókönyvtárban.

Szemlics Tiborné szobája ablakából látja, mikor érkezik meg a Mozgókönyvtár autóbusza. A HÉV-vonal és a Dunaharaszti felé vezető út túlsó oldalán lakik. Két gyártelep közt a kerítésen kívül egy felvonulási épületféle szomorkodik. Itt él néhány család. Szemlicsék lakása két helyiségből áll. Az udvarról belépve az apró konyhába kerülünk, innen lehet a szobába jutni.

— Gyermekgondozási szabadságon vagyok kétéves kislánnyal. Jut idő olvasásra is.

— Azelőtt honnan szerezte be az olvasnivalót?

— Leginkább a szomszédoktól, de az ő készleteik nagyon hamar kimerültek.

— Milyen könyveket szeret a legjobban?

— Tudományos-fantasztikus regényeket. De szívesen olvasok Jókait, Mikszáthot, Gárdonyit. Egyszerre hat könyvet szoktam kihozni a buszból, egy hét múlva azonban mindet viszem vissza: gyorsan olvasok.

Kónya Józseffel a buszon ismerkedtünk meg, amint éppen beiratkozott. Kabát nélkül szaladt át két könyvét: egy Jókait és egy Mark Twaint választott. A közelben, egy kedves kis családi házban lakik. A „lakás” egyetlen, kétszer három méteres helyiségből áll. Gondosan elhelyezett berendezési tárgyak, mindenütt rend, hiszen egy tenyérnyi helyre is szükség van.

— Albérlet, ötszázötven forint a bére, villanyhasználati díjjal. Ketten lakunk itt a feleségemmel. Marós vagyok a Csepel Vas- és Fémművek Szerszámgépgyárának nagyműhelyében, feleségem ugyanott adminisztrátor. Ő gimnáziumban érettségizett, én technikus vagyok. Tavaly végeztem esti tagozaton. Négy éve dolgozom Csepelen, eddig munkásszálláson laktam. Egy ideig külön éltünk feleségemmel, januárban találtunk erre az albérletre. Már hosszabb ideje van lakáskérélmem a gyárban. Amíg tanultam, nem sok időm jutott olvasásra. Egyébként szeretek olvasni. Kedvelem az útleírásokat, a történelmi műveket, Passuth, Jókai, Berkesi, Fejes Endre regényeit. Ami nagyon megtetszik, meg is vásárolok. Legutóbb Tolsztoj Háború és békéjét vettem meg.

— Moziba-színházba eljutnak-e?

— A közelben van egy kis mozi, hetenként egyszer megnézzük a műsorát. Színházban tavaly voltam, még nőülés előtt, az Elveszett paradicsomot láttam a Tháliában. Most tévére gyűjtünk, a helye már megvan: felszerelék egy polcot a falra, ott fog állni. A segítségével több filmet és színdarabot láthatunk majd.

KENESSEI ANDRÁS